Cercetătorul

Fișă TIC · clasa a V-a · căutare, salvare, drepturi de autor

Nume: ..... Data: .....

Pagina 1 = lecția. Paginile următoare = exerciții, doar cu ce ai învățat aici.

1 · Caut informația

Căutarea cu cuvinte-cheie

Scrii în motorul de căutare (Google, Bing…) **câteva cuvinte-cheie**, nu o propoziție lungă. Greu: „Vreau să aflu care e cel mai înalt munte din România”
Bine: cel mai înalt munte România

Verific sursa: 3 întrebări

1. Cine a scris? (instituție, autor cunoscut)
2. Când? (dată recentă)
3. Se confirmă și în altă sursă?
Atenție la anunțuri și titluri care strigă „ȘOC!”.

2 · Salvez informația

Text: îl selectez → Ctrl + C → îl lipesc în document (Ctrl + V) și **notez sursa** (adresa paginii).
Imagine: clic dreapta pe imagine → **Salvare imagine ca** → aleg folderul și numele → **Salvare**.
Pagină: o adaug la **Favorite** (steluța ★ sau Ctrl + D). **Fișier descărcat:** ajunge de obicei în folderul **Descărcări**.

3 · Drepturi de autor

Cine creează un text, o poză, o melodie sau un program este **autorul** lui și are **drepturi de autor** (©). Nu avem voie să luăm munca altuia și să spunem că e a noastră: asta se numește **plagiat**.

✓ Pot

- să citez o frază scurtă și să scriu **sursa**
- să folosesc materiale cu **licență liberă** (de ex. Creative Commons)
- să cer **permisiunea** autorului

✘ Nu pot

- să copiez o lucrare întreagă și să o semnez
- să iau o poză sau o melodie și să spun că e a mea
- să omit sursa

4 · Cum citez sursa?

Scriu **autorul sau site-ul**, **adresa paginii** și **data** la care am consultat-o. Exemplu: *Wikipedia, https://ro.wikipedia.org/wiki/Delta_Dunării, consultat la 3.11.2026.*

Știai că? Simbolul © înseamnă „copyright”, adică drepturile de autor. Multe imagini de pe Internet au o licență care spune exact cum le poți folosi.

★ Reținem într-o frază

Caut cu cuvinte-cheie, aleg surse de încredere, salvez informația împreună cu sursa și respect drepturile de autor.

★ Exerciții

folosești doar ce ai învățat pe prima pagină

1 **[CUVINTE-CHEIE]** Transformă fiecare propoziție lungă într-o căutare cu 2–4 cuvinte-cheie (răspunsuri posibile multiple).

Propoziția	Căutarea mea
Vreau să aflu cât de înalt este Vârful Moldoveanu.	.....
Care sunt animalele care trăiesc în Delta Dunării?	.....
Mă poți ajuta să aflu cum se numește capitala Franței?	.....

2 **[ALEGE SURSELE]** Ai căutat „înălțimea Vârfului Moldoveanu”. Pentru fiecare rezultat bifează dacă ai încredere în el și spune de ce.

A	**Moldoveanu, Vârful – Wikipedia** ro.wikipedia.org › wiki › Vârful_Moldoveanu Enciclopedie cu autori multipli, cu surse citate la sfârșitul paginii. Verific și într-o a doua sursă.	☐ **DA** ☐ **NU**
B	**ȘOC! Munți fără nume dezvăluiți! Click acum!!!** castiga-premii-acum.xyz Câștigă un premiu dacă dai click! Anunț.	☐ **DA** ☐ **NU**
C	**Manuale digitale – Geografie** manuale.edu.ro Manuale școlare digitale aprobate de Ministerul Educației.	☐ **DA** ☐ **NU**
D	**Forum: „cineva a zis că are 3000 m”** forum-anonim.ro › topic › 123 Mesaj anonim, fără dată și fără sursă.	☐ **DA** ☐ **NU**

De ce nu alegi rezultatele B și D? .....

3 **[ORDONEAZĂ PAȘII]** Salvează o imagine în folderul Poze. Numerotează pașii de la 1 la 5.

	Scriu numele fișierului și apăs Salvare.
	Clic dreapta pe imagine.
	Aleg folderul Poze.
	Aleg Salvare imagine ca.
	Verific în folder dacă imaginea a apărut.

4 **[CE FACI?]** Alege varianta corectă din punctul de vedere al drepturilor de autor.

1 **Găsești o poză frumoasă și o vrei în proiect.**
- ○ **a)** o pun și spun că am făcut-o eu
- ○ **b)** o folosesc doar dacă pot, și scriu autorul și site-ul
- ○ **c)** o pun fără să scriu nimic

2 **Ai nevoie de un paragraf despre Deltă pentru temă.**
- ○ **a)** îl copiez întreg din Wikipedia, fără sursă
- ○ **b)** îl copiez și scriu numele meu
- ○ **c)** îl rescriu cu cuvintele mele și notez sursa

3 **Vrei muzică pentru un film făcut la școală.**
- ○ **a)** iau orice melodie de pe un site suspect
- ○ **b)** folosesc o melodie cu licență liberă sau cer permisiunea
- ○ **c)** o iau și nu spun nimănui

5 **[CUM CITEZ?]** Informația: „Vârful Moldoveanu are 2 544 m.” Completează sursa.

Sursa (autor sau site): .....

Adresa paginii: .....

Data consultării: .....

6 **[ADEVĂRAT SAU FALS?]** Bifează A sau F și justifică.

a)	Tot ce găsesc pe Internet pot copia și folosi liber. Pentru că	**A** ☐	**F** ☐
b)	Câteva cuvinte-cheie dau, de obicei, rezultate mai bune decât o propoziție lungă. Pentru că	**A** ☐	**F** ☐
c)	Un site oficial este mai de încredere decât un forum anonim. Pentru că	**A** ☐	**F** ☐
d)	Dacă scriu sursa, pot folosi orice poză, fără nicio regulă. Pentru că	**A** ☐	**F** ☐

7 **[MISIUNE LA CALCULATOR]** Caută, compară, salvează.

Cel mai înalt munte ★★☆

1. Caută cu cuvinte-cheie **cel mai înalt munte România**. Deschide două rezultate de încredere. Pe Desktop creează folderul **TIC5_Cautare**.
2. În Notepad scrie: întrebarea, răspunsul (cu unitatea) și **adresele celor două surse**. Salvează fișierul ca **informatii.txt** în TIC5_Cautare. Salvează acolo și o imagine cu muntele.

Bifează când ai verificat:

- ☐ căutarea a folosit cuvinte-cheie (nu o propoziție lungă)
- ☐ informatii.txt conține răspunsul corect (Moldoveanu, 2 544 m) și 2 adrese
- ☐ imaginea este salvată în folderul TIC5_Cautare

8 **[MISIUNE LA CALCULATOR]** Verifică din două surse.

Turnul Eiffel ★☆☆

1. Caută **în ce an a fost inaugurat Turnul Eiffel**. Găsește răspunsul pe **două site-uri diferite** și compară-le.
2. Adaugă una dintre pagini la **Favorite** (Ctrl + D) și notează pe caiet sursele.

Bifează când ai verificat:

- ☐ am găsit același an pe două site-uri
- ☐ am notat cele două adrese
- ☐ am adăugat o pagină la Favorite cu Ctrl + D

Misiune îndeplinită? Bifează ce știi și colorează stelele (1 = mai exersez, 3 = știu bine).

☐ Știu să caut cu cuvinte-cheie potrivite.	☆☆☆
☐ Știu să verific o sursă (cine, când, se confirmă).	☆☆☆
☐ Știu să salvez un text, o imagine sau o pagină cu sursa.	☆☆☆
☐ Știu ce sunt drepturile de autor și cum citez sursa.	☆☆☆

PROVOCAREA BONUS — Caută o imagine cu licență liberă (de exemplu pe Wikimedia Commons), salveaz-o și scrie sub ea autorul și licența.